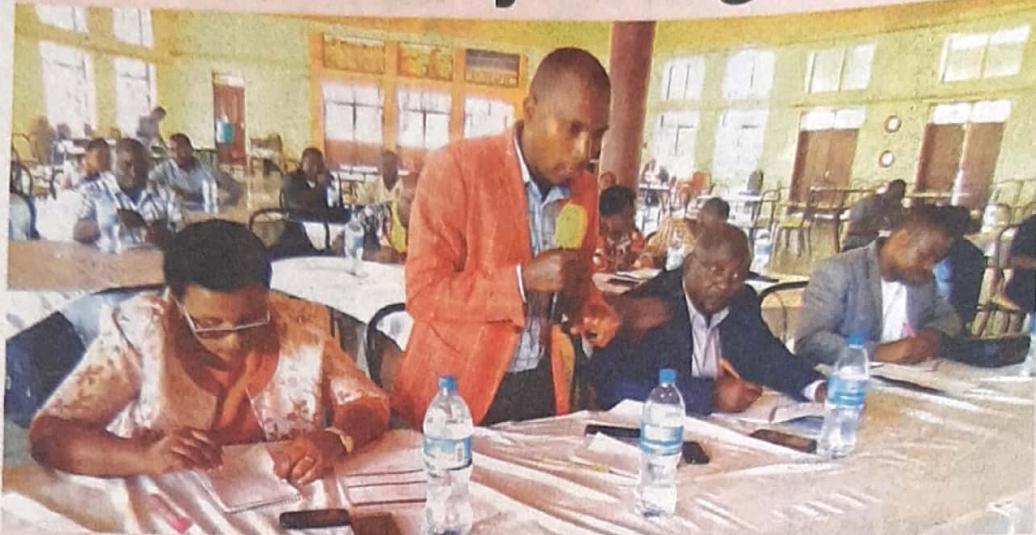

Jinsi serikali ilivyojipanga kwa uwekezaji mifugo, uvuvi

BAADHI ya washauri wa mifugo kutoka mikoa mbalimbali nchini, waliohudhuria kikao kazi, kilichofanya mkoani Singida hivi karibuni.

Na NATHANIEL LIMU, SINGIDA

UTEUZI wa mawaziri na naibu mawaziri, awamu hii ulichukua muda kutangazwa. Rais Dk. John Magufuli alilazimika afanye hiyo, kwa kuwa kiliwakwa na kundi kubwa la Watanzania wenye sifa za kushika nafasi hizo. Hivyo kilihitajika umakini mkubwa na muda wa kutosha.

Baada yehu chujio kupita, Rais aliamua kuteua majembe ya uhakika ambapa Watanzania waliowengi walipongeza uteuhi huo.

Baada ya kuawaapisha rasmi wateule wakie Desemba mwaka jana katika ikulu ya Charmwino jiji la Dodoma, Rais aliaaigiza wakafanye kazi kwa weledi, wawe viongozi wa kuchukua uamuzi kwenye nafasi zao. Lengo kuu likiwa ni kuhakikisha Ilani ya uchaguzi ya Chama Cha Mapinduzi (CCM) 2020/2025, inatekelezwa kama iliyokusudiwa.

Alligiza mawaziri hao wawe wabunifi na wenye maono ya mbali. Na wasisubiri hadi Rais awaeleze nini cha kufanya Wajiamini katika uamuzi wao.

Baada ya kuapiwisha wizara ya mifugo na uvuvi, haikucheleva kuanza kutekeleza magizo ya Rais Magufuli. Wizara hiyo lifanyiwa kikao kazi kilichohudhuriwa na wataalamu washauri wa mifugo katika mikoa yote nchini. Kikao hicho kilichofanya mjiini Singida, pia kilichudhuriwa na wataalamu wa wizara ya mifugo na uvuvi.

Baadhiyaviongoziwaujuu wakiwemo Mkurugenzi Mratibu wa Sekta Ofisi ya Rais TAMILISEMI, Mkurugenzi wa Utatii Mafunzo na Ugani (DRT), Mkurugenzi wa Uzalishaji na Masoko (OPM), Mkurugenzi wa Huduma za Mifugo (DVS), Mkurugenzi wa Rasilimali za Malishi na Vyakula yaa Mifugo (DGLF). Na wakuu wa vitengio wa wizara ya mifugo na uvuvi na sekta ya mifugo, walihudhuria kikao hicho.

Akifungua kikao hicho, Katibu Tawala Mkoa wa Singida Dk. Angelina Lutambi, alisema sekta ya mifugo ni milioni rwa sekta za kiuchumi ambayo, ni muhimu katika kuondoa umaskini na kukuza uchumi wa Taifa kwa ujumla.

"Sekta hii inachangia katika kuwapatia wananchi ajira, chakula, lishe, kipato na fedha za kigeni. Katika mwaka wa 2019/2020 sekta hii, imechangia asilimia 7.4 katika pato la Taifa kilinganishwa na asilimia 7.2 ya mwaka 2018/2019."

Sekta imekuwa kwa asilimia tano kwa mwaka 2019/2020 kilinganishwa na asilimia 4.9 mwaka 2018/2019," amesema.

Katika hotuba yake iliosomwa kwa niaba yake na Kaimu Katibu Tawala Mkoa wa Singida, Deoigratas Yirza, alisema mafanikio hayo yamechangia kwa kiasi kikubwa na juhudi za maofisa mifugo, wafugaji na wadu wengine katika kufanya "kazi kwa bidii". Lengo likiwa ni kuzalisha kwa tija.

Alisema wafugaji wakipata humuda bora za ugani, humuda hizo zitachoechea ongezeko la uzalishaji wa malighafi za viwanidani zitokanizo na mifugo. Pia zitakuwa chachu ya safari ya ongezeko ukujali wa uchumi.

"Ipo fursa kubwa ya sekta ya mifugo kuchangia zaldi katika pato ya mifugaji binafisa na taifa kuu ujumla endapo fursa zitafumka vizuri."

Fursa hizo ni pamoa na uwepo wa mahitaji ya malighafi za mifugo kwenye viwanda vya kusindika mazao ya mifugo vinavyojengwa sehemu mbalimbali hapa nchini. Na upatikanaji wa mbegu bora za mifugo na pembejeo nyiningi," alisema.

Dk.Lutambi alisitisiza kwamba katika majadiliano yao na kubadilishana uzoefu, wapeane elimu na mafarifa mapya ambayo anaamini yatasaidia kuinua sekta ya mifugo.

"Wizara imainishia mikakati ambayo inaendana na sera za seriki na inaendana na Ilani ya uchaguzi ya Chama Cha Mapinduzi (CCM). Najua kwamba mikoa inatekeleza majukumu mbalimbali ya sekta kuendana na utekeleza wa Ilani ya uchaguzi ya CCM, ahadi za Rais Dk. Magufuli anazitoa kwa nyakati tofauti katika hotuba zake mbalimbali."

Hivyo nichukue nafasi hii kuhamasisha wote kumtumia kikao kazi hiki, ili kujidai na kutengeneza maazimio ambayo yatakelezeza kwa ushirikiano wa wizara zetu za sekta

na Ofisi ya Rais TAMILISEMI," alisema Dk.Lutambi.

Alieleza kwamba baada ya majadiliano hayo, matarajio yake ni kuwa watapata mafarifa mapya yatakipotumika kupanga mifugo ya maendeleo ya tasnia ya mifugo.

"Baada ya kikao hicho nendeni mafarishishe ufugaji wa kisasa na kibashara katika mikoa yenu."

Mkatabme changamoto na fursa zilizopo kwenye sekta ya mifugo, ili kuhamasisha uwekezaji kwenye mikoa yenu. Wizara na wataalamu wa mifugo mtaendelea kushirikiana, ili kuzipatia majawabu changamoto zinazoikabilii sekta ya mifugo.

Kwa lengo la kutimiza azma ya seriki ya awamu ya tano ya uchumi wa viwanda," alisema.

"Naomba wizara ikishirkiana na OR TAMILISEMI na sektaretarieti za mikoa yote, kuona namna nzuri ya kufanya ufituliani na tathimini kila mwaka."

Ili kuahikisha utekeleza wa ilani ya CCM, hotuba ya Rais Magufuli na ASDP II imetekeliza kwa kwango kilichokusidiwa."

Awali Kaimu Mkurugenzi Idara

"

**Fedha za bajeti
hiyo, zitokane na asilimia
15 ya fedha zote za tozo
za mazao mbalimbali ya
mifugo na zielekezwe
katika kugharamia
uboreshaji/ujenzi wa
majosho, minada na chanjo
mbalimbali. Pia zitumike
kugharamia shughuli za
ustawi wa ufugaji mifugo
na uvuvi."**

Kaimu Mkurugenzi Huduma za Mifugo Nchini, Dk. Stanford Ndibalema

ya Utatii Mafunzo na Ujenzi Wizara Mifugo na Uvvi Dk.Kejeli Gillah, alisema kitakachotolewa na kikao hicho, ndicho kitakachotumika kuandaa bajeti ya

Anasema anaamini kwamba baada ya kikao hicho, mageuzi makubwa yanaenda kufanyika, ikiwemo ufugaji utakad kuwa tija zaidi.

Dk. Gillah alisitisiza kwamba kila kiongozi aliyehudhuria kikao hicho, ahakikisha anatoka na mawazo mapya ya namna atasaidia wafugaji kufuga kisasa na kibashara.

Kwa upande wake Kaimu Mkurugenzi Huduma za Mifugo Nchini, Dk. Stanford Ndibalema amezitaka halmashauri za wilaya, manispaa na maji, zitekeleze waraka namna moja uliotolewana Rais mwaka 2001 unaolekeza kutenga bajeti kwa ajili ya kuhudumia mifugo.

"Fedha za bajeti hiyo, zitokane na asilimia 15 ya fedha zote za tozo za mazao mbalimbali ya mifugo aliyehudhuria kikao hicho, ahakikisha anatoka na mawazo mapya ya namna atasaidia wafugaji kufuga kisasa na kibashara.

ZAO LA NGOZI

Ofisa Mifugo Mkoa wa Mara, Denis Ishegoma, alisema zao la ngozi linahitaji kuboresha, ili liweze kukiidha mahitaji ya kwivu kia ndani na nje ya nchi.

"Zao la ngozi ni zao kama mazao mengine, na lina uwezo wa kumkomboa mfugaji kuchumi. Ngozi bora itamwingizia mfugaji kipato kizuri na Taifa litapata mifugo wake."

Elimu juu ya upatikanaji wa ngozi bora, inahitajika. Kule kwetu Mara, ngozi nyinyi hutupiwa mbwa. Ni vema elimu kuanza ngazi ya chini yaani wafugaji ikatolewa, ili wafugaji wawewe kuwa na utamaduni wa kutambua ngozi bora, waache kuzitoboa au kuweka alama zisizo na umuhimu wo wote," alisema.

Naye Daktari wa Mifugo Mkoa wa Morogoro Gasper Msibe, aliwataka wachuniani wakilermo wa machini, wane ni wale walipata mafunzo, na si vineginevo.

Alivitaka viwanda vya ngozi viwe na mawakala ambao watanunu ngozi bora kwivu halmashauri. Pia alishauri ngozi zive zinapangwa kwa madaraja kabla ya kuperlekwa sokoni.

MKAKATI WA UTEKELEZAJI

Baadhi ya mikakati hilo, ni pamoja na lengo la kuongea uzalishaji wa mazao yatokanayo na mifugo. Mazao hayo ni mazivo kutoka lita bilioni 2.7 hadi wastani wa lita bilioni 4.5. Nyama nyekundu kutoka tani 690,629 hadi tani 790,000.

Imeelelia ili kufika lengo hilo, ni lazima kizai ifanyike ya kuhamasisha wafugaji kikao halmashauri zote nchini. Kuboresha mifugo kwa kutumia, mbengu bora za mifugo, kuboresha huko kuptia uhimilishaji, uhawillahaji, kimi tete na upandishaji madume bora.

Kwa upande wa mikoa, itakuwa na majukumu ya kuhamasisha na kusimamia uzalishaji wa ng'ombe wa mazao, kwa kuongea idadi ya ng'ombe wa mazivo kutoka milioni 1.5 hadi milioni tatu (03) kuptia uhimilishaji wa madume.

Lengo jingine ni kuongea uzalishaji wa mazivo yatokanayo na mifugo yakiwemo ya nyama nyewe kutoka tani 82,500 hadi tani 150,000. Mayai kutoka bilioni 3.6 hadi bilioni 5.

Lengo hilo itafikiwa kwa kuhamasisha unzishwaji mashamba ya kuku wa asili na wa bishara. Na vito vya kutotolesha katika vijito vitano (05) kwa kila wilaya.

Pia kuhamasisha ufugaji wa kuku na sungura katika shule za msingi, sekondari na vyo ufuni hapa nchini.

Mikoa itafutilia na kusimamia unzishwaji mashamba ya kuzalishia kuku katika mko. Kusimamia na kufutilia utekeleza wa ufugaji kuku na sungura katika shule za msingi, sekondari na vyo ufuni na kusimamia na kufutilia ujenzi wa machini zo kisasa.

Tanzania ni ya pili kwa mifugo mingi bara la Afrika, ikitanguila wa Ethiopia. Tanzania inakadiria kuwa na ng'ombe milioni 33,4, mbuzi milioni 21,29, kondoo milioni 5.65, kuku wa asili milioni 38,77, kuku wa kisasa milioni 44,51, nguruwe milioni 2.14 na punda 657,389.

Fursa hizo ni pamoa na uwepo wa mahitaji ya malighafi za mifugo vinavyojengwa sehemu mbalimbali hapa nchini. Na upatikanaji wa mbegu na pembejeo nyininge

Bil 8/- kuboresha biashara migebuka, dagaa *

Na Gloria Tesha

TANZANIA ni mionganoni mwa nchi 10 kati ya 79 za Jumuiya ya Nchi za Afrika, Caribbean na Pacific (OACPS), zilizochaguliwa kunufaika na mradi wa zaidi ya Sh bilioni nane (Euro milioni tatu) kwa ajili ya kuongeza mnyororo wa thamani wa samaki.

Mradi huo kupitia Mfuko Maalumu wa Maendeleo wa Umoja wa Ulaya (EDF11 for Intra-ACP Projects), utatekelezwa mkoani Kigo-

ma kwa kipindi cha miaka mitano na unahusu samaki aina ya migebuka na dagaa kutoka Ziwa Tanganyika.

Taarifa kwa vyombo nya habari iliyotolewa jana na Wizara ya Mambo ya Nje na Ushirikiano wa Afrika Mashariki, ilieleza kuwa Tanzania imechaguliwa kunufaika na mradi huo wa thamani zaidi ya Sh bilioni nane.

"Mradi huo utatekelezwa mkoani Kigoma kwa kipindi cha miaka mitano na kusimamiwa na Taasisi

ya Utafiti wa Uvuvi Tanzania (Tafiri) ambapo wavuvi wadogo watapatiwa ujuzi wa kuongeza uzalishaji.

"Watasaidiwa kupunguza upotevu wa mazao ya samaki, kuwezesha mazao ya samaki kufika kirahisi katika masoko ya ndani na nje na utunzaji wa mazingira kuwezesha uvuvi en-

levu na wenye tija," ilieleza taarifa hiyo.

Kwa mujibu wa taarifa hiyo, Tanzania ni mionganoni mwa nchi 10 kati ya 79 za OACPS zilizochagliwa kutekeleza mradi huo, unaojulikana kama Fish-4ACP utakaotekelizwa kwa gharama ya Euro milioni 40 kupitia mfuko wa EDF11 wa miradi ya Intra-ACP.

Mbali na Tanzania, nchi nyingine kwa upande wa Afrika ni Cameroon, Ivory Coast, Nigeria, Sao Tome, Senegal na Zimbabwe.

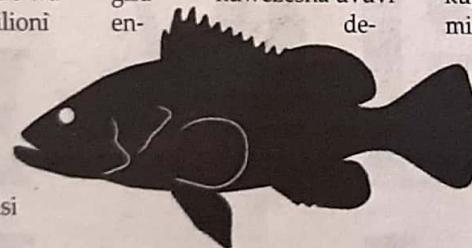
Kwa upande wa Caribbean na Pacific ni Jamhuri ya Dominica, Guyana na Visiwa vya Marshall.

Taarifa hiyo ilieleza kuwa kupatikana kwa mradi huo ni utekelezaji wa agizo la Rais John Magufuli wakati akizindua Bunge la 12 alipoagiza Wizara ya Mambo ya Nje na Ushirikiano wa Afrika Mashariki kupitia Balozi za Tanzania nje ya nchi, kuhakikisha sekta ya uvuvi inatoa mchango katika kukuza pato la Taifa, ajira na kupambana na umasikini.

"Serikali ya Tanzania

kupitia ubalozi wa Tanzania nchini Ubeltiji imeomba kibali kutoka Umoja wa Ulaya kuruhusu dagaa wa Kigoma kuuzwa katika Soko la Ulaya ambapo tayari kampuni moja ya Kitanzania imekwishaingia makubaliano ya kuuza tani 20 za dagaa kila mwezi nchini humo," ilieleza taarifa hiyo.

Aidha, taarifa hiyo ilieleza kuwa upatikanaji wa kibali ukikamilika, dagaa wa Kigoma watauzwa kwa wingi katika nchi mbalimbali za Ulaya kama ilivyo kwa minofu ya sangara.

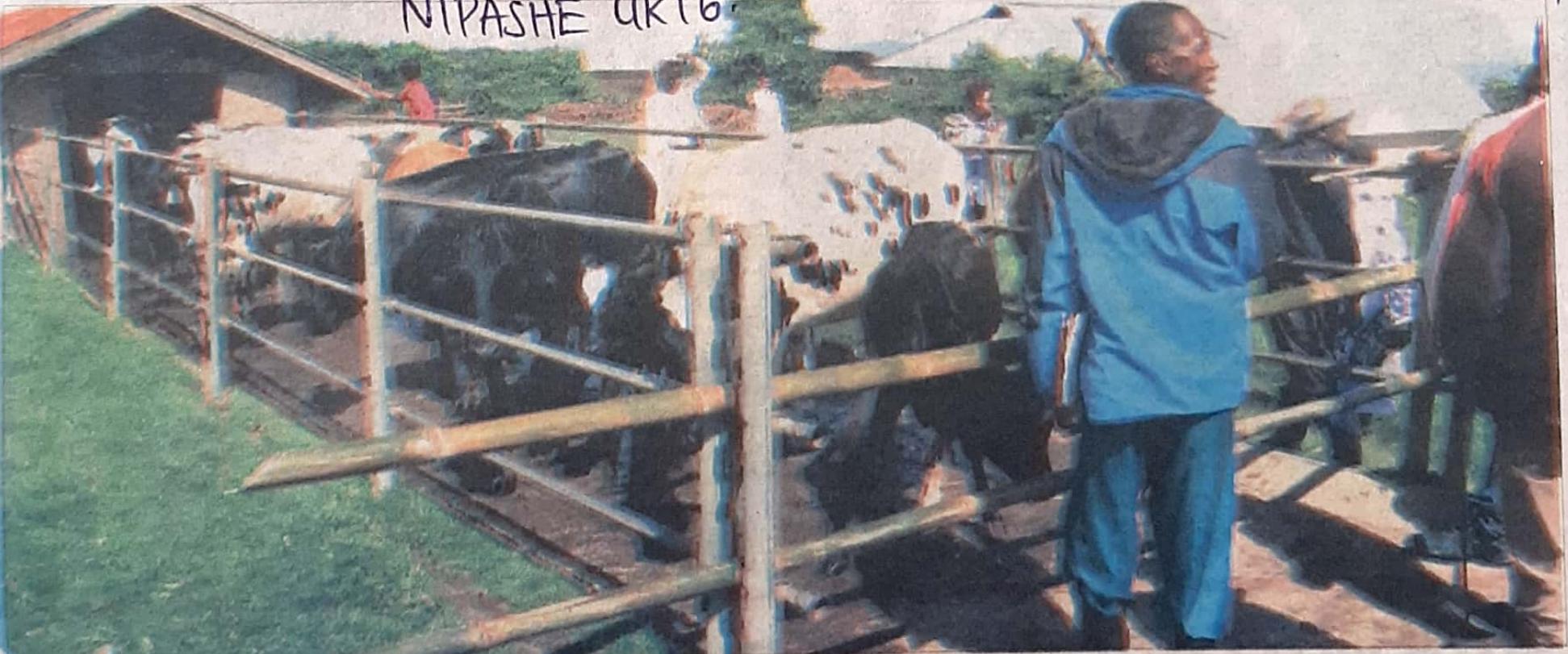
la muda wakati ikijipanga kujenga la kudu-mu.

Alisema wakati wanaendelea kusubiri hata la muda lililojengwa likawa halipitiki

chama nico, niyo akawataka wananchi hao kuwa wavumilivu wakati utekelezaji uk-iendelea.

Alisema chama hicho kitahakikisha kinai-

na kwani na linajengwa kulingana na thamani halisi ya fedha hizo.

Baadhi ya wananchi wa Kijiji cha Kimondo, Kata ya Igoma, katika Halmashauri ya Wilaya ya Mbeya, wakiogesha mifugo yao kwenye josho la kata hiyo, hivi karibuni baada ya kupewa dawa za kuogesha bure na Serikali. **PICHA: NEBART MSOKWA**

FAIDA

Dar es Salaam. Ili kuhamasisha ufugaji wa kibiashara nchini, kampuni ya Ranchi za Taifa (Narco), imesema imeanza kutoza tozo moja kwa wawekezaji wote wanaohitaji ardhi.

Awali Narco ilikuwa na tozo za aina tatu ambazo ni Sh3,700, Sh5,000 au Sh7,000 kwa ekari kwa mwaka lakini sasa itakuwa Sh3,500.

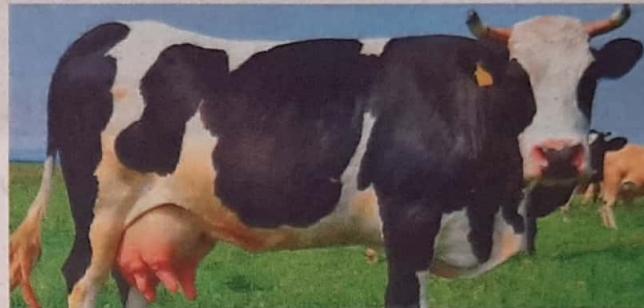
Uamuzi huo ni utekelezaji wa agizo la Rais John Magufuli alilolitoa mwezi uliopita akiwa kwenye ziara wilayani Karagwe na kuigiza Narco kuwa na tozo moja.

Narco kuwatoza wafugaji Sh3,500 kwa ekari

"Tumekubaliana tuwe na tozo moja kuanzia leo kwa yejote anayetaka kumiliki maeneo ya Narco kwa ajili ya kufuga," amesema Paul Kimiti, mwe-nyekiti wa bodi ya Narco.

Kampuni hiyo ina zaidi ya hekti 600,000 na kuanzia Februari mfugaji mwenye mkataba atozwa Sh3,500.

"Mpango huu ni mzuri kwa sababu utawasidia wengi kumiliki ardhi. Mwanzo wengi waliona kiwango ni kidogo ndiyo maana tuliweka tozo tofauti kwa makusudi na ukitaka

eneo kubwa unatozwa zaidi lakini Rais akasema tuweke tozo moja," amesema.

Meneja masoko wa Narco, Mnzava Emmanuel amesema kwa tozo hiyo mpya, hakutakuwa na

ubaguzi kati ya wawekezaji wakubwa na wadogo hivyo kuyutia wengi zaidi.

"Tozo ya nyama inayowinga nchini imeongezwa ili kuhamasisha wawekezaji wetu wa ndani. Ukilingia

kwenye ufugaji wa kisasa na biashara soko lipo wazi, kote ndani na nje.

"Tunataka tuvutie ufugaji ili mchango wa sekta hii ukue badala ya kufuga kwa kuhamahama matokeo yake ukila nyama inakuwa kama misuli au kamba. Tunataka mtu akila asi-umie taya, huu ndio ufugaji tunaotaka hivi sasa," amesema Emmanuel.

Amesema Narco inahitaji ushirika na wafugaji na kwa wadogo wanawenza kuungana mwenye ngo'ombe wawili akawa na mwenzake kuomba ardhi.

TUJADILI UCHUMI

Pngowi2002@yahoo.com.

0 754 653 740

Aurea Simtowe

KONA YA MMACHINGA

